

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/613

20.02.2019

SFE Nett AS - Klage på NVEs vedtak på ny 132 kV-ledning Ålfoten-Rugsundøy-Deknepollen, Bremanger og Vågsøy kommuner i Sogn og Fjordane

Innledning og bakgrunn

NVE meddelte den 15.6.2015 SFE Nett AS konsesjon og ekspropriasjonstillatelse for å bygge og drive en om lag 28 km ny 132 kV-kraftledning fra Ålfoten, via Rugsundøy til Deknepollen, i Bremanger og Vågsøy kommuner. Vedtaket ble påklaget. NVE fant ikke grunnlag for å omgjøre eller endre vedtaket, og saken ble ved brev av 3.10.2016 oversendt Olje- og energidepartementet for endelig behandling.

Ledningen skal gå fra Ålfoten transformatorstasjon via Rugsundøy i Bremanger kommune til Deknepollen transformatorstasjon i Vågsøy kommune. Kraftoverføringen består av 25 km luftledning og 3 km sjøkabel. Det er også gitt tillatelse til utvidelse av Ålfoten transformatorstasjon med et 132 kV-bryterfelt og av Deknepollen transformatorstasjon med et innendørs 132 kV-bryterfelt og en ny 40 MVA transformator. SFE Nett har begrunnet søknaden med at tiltakene er nødvendige for å øke forsynings sikkerheten til Måløy-området. Dagens nett tilfredsstillende ikke den stadig økende etterspørselen. Ledningen vil også kunne tilknytte ny kraft fra blant annet Bremangerlandet vindkraftverk som fikk endelig konsesjon i juni 2017.

SFE søkte i april 2018 om enkelte endringer i konsesjonen. NVE innvilget planendringene ved vedtak av 29.10.2018. Dette vedtaket er ikke påklaget. Om planendringsvedtakets betydning for klagen på vedtaket av juni 2015, viser departementet til omtalen nedenfor.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
977 161 630

Avdeling
Energ- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Anne Haug
22 24 69 23

Klagene

NVE mottok fire klager på vedtaket, fra Åsmund Bortne, Konrad Bortne, Myklebust grunneigarlag og Marine Harvest Norway AS (MH). MH trakk klagen etter at SFE Nett på bakgrunn av nye utredninger mener det finnes teknisk/økonomisk forsvarlige traséløsninger som hensyntar dagens og fremtidens oppdrettsanlegg på en tilstrekkelig måte.

Åsmund Bortne og Konrad Bortne klager på trasévalg over Blålid. Kraftledningen vil komme nær deres eiendommer og de mener dette kan gi redusert tomteverdi. Åsmund Bortne har fremmet et forslag til alternativ trasé over Blålidkammen.

Myklebust grunneigarlag klaget på traseen mellom Nibbevatn og Ålfoten transformatorstasjon. Grunneigarlaget påpeker at samlokalisering var et avgjørende argument for å legge ny 420 kV-ledning gjennom Myklebustdalen. Grunneigarlaget mener derfor at ny 132 kV bør samlokaliseres med denne og den nye 132 kV-ledningen Grov – Ålfoten på sørsiden langs Langevatnet mot Ålfoten transformatorstasjon.

Departementets vurdering

1. Saksbehandlingen

Departementet skal i klagebehandlingen vurdere de synspunkter klagerne kommer med. Departementet kan prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd. Energiloven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.

I nærliggende ledningssak er det to delstrekninger av konsesjonsgitt kraftledning som er påklaget, og kun disse strekningene vurderes her. Konsesjonen er ikke påklaget av hensyn til miljøkonsekvensene av tiltaket, men det bemerkes at prinsippene i naturmangfoldloven, jf. §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer for vedtak etter energiloven der det er relevant for klagebehandlingen.

Departementet gjennomførte klagebefaring på de berørte strekningene 9.5.2017, sammen med søker og klagepartene.

2. Klage fra Myklebust grunneigarlag

Trasé fra Nibbevatnet til Ålfoten transformatorstasjon

Myklebust grunneigarlag klager i brev av 18.8.2015 på vedtaket. Grunneigarlaget krever at ny 132 kV-ledning legges dobbeltført med ny 132 kV-kraftledning Grov - Ålfoten transformatorstasjon fra vest i Langevatnet og frem til transformatorstasjonen. Grunneigarlaget mener at ledningen må samlokaliseres med den nye 420 kV-kraftledningen. Myklebust grunneigarlag har også påklaget vedtak om samtykke til ekspropriasjon.

Et alternativ på sørsiden av dalen på den strekningen Myklebust grunneigarlag har påklaget, var ikke omsøkt. Dette ble diskutert på departementets befarings, og det var usikkert om det var gjort en reell vurdering av et slikt alternativ. For at saken skulle være så godt opplyst som mulig før klagevedtak fattes, ba departementet i brev 15.8.2017 SFE Nett AS redegjøre for grunnlaget for et slikt alternativ både teknisk, økonomisk og systemmessig.

Nytt traséalternativ

I planendringssøknaden av april 2018 søkte SFE Nett AS om et nytt traséalternativ for den nye 132 kV-ledningen ut fra Ålfoten transformatorstasjon. Det nye alternativet går ut på å gjenbruke eksisterende trasé for 132 kV Svelgen-Ålfoten på strekningen fra transformatorstasjonen til vest for Langevatnet. Fra enden av Langevatnet er kraftledningen søkt i en ny 2,4 km lang trasé parallelt med 66 kV-kraftledningen mellom Svelgen og Rugsund frem til vinkelpunkt nord for Nibbevatnet. Samtidig søkte SFE Nett om å kunne holde 66 kV Svelgen-Rugsund i drift under byggingen av 132 kV Ålfoten-Deknepollen, og heller bygge den nye ledningen parallelt med denne.

I vedtaket av 29.10.2018 ga NVE SFE Nett AS tillatelse til å bygge og drive 132 kV Ålfoten-Deknepollen etter ny trasé mellom Ålfoten transformatorstasjon og Blålid i Bremanger kommune. Delstrekningen det er gitt tillatelse til å endre er på om lag 12,6 km og er i tråd med ny trasé som omsøkt og beskrevet ovenfor. NVE mener det er hensiktsmessig at de aktuelle kraftledningene i området samles. Gjenbruk av eksisterende kraftledning vestover fra Ålfoten medfører mindre nybygging og en bedre samling av kraftledningene i Myklebustdalen. Søknaden ble sendt på høring til kommunene, fylkeskommunen og Fylkesmannen i Sogn og Fjordane og at ingen hadde merknader til saken.

Departementet finner at nytt traséalternativ fullt ut imøtekommer klagen fra Myklebust grunneigarlag på tidligere konsesjonsgitt alternativ. NVEs vedtak av 29.10.2018 er ikke påklaget. Departementet legger derfor til grunn at klagen fra Myklebust grunneigarlag med dette er falt bort.

3. Klage fra Åsmund Bortne og Konrad Bortne

Trasévalg over Blålid

Åsmund Bortne klager i e-post av 31.7.2015 på vedtaket. Han mener kraftledningen vil komme svært nær bebyggelsen i Blålid og gi redusert tomteverdi. Hans egen eiendom vil i en overgangsfase få tre ledninger over seg. Bortne ber om at ledningen plasseres så nær den gamle traseen som mulig og at den følger den eksisterende ledningen på vestsiden. Spennet over vannet vil i så fall bli høyere. Bortne foreslår alternativt å legge hele traseen øst for Blålid, over Blålidkammen. Dette vil ifølge klager medføre en kortere trasé som ikke vil berøre bebyggelsen i Blålid.

SFE skriver i e-post av 1.10.2015 at det første alternativet Bortne foreslår vil betinge to kryssinger av eksisterende ledninger og at det er usikkerhet om hvordan et høyere spenn over Blålidvatnet vil fungere. Når det gjelder alternativet over Blålidkammen, viser SFE til at denne løsningen ble vurdert tidligere, men forkastet fordi traseen ville måtte gå i et bratt og potensielt rasfarlig terreng. Departementet er enig med SFE i at man ikke bør legge en ledning i et potensielt rasfarlig terreng selv om en slik trasé ville vært kortere og mindre synlig fra bebyggelsen. I forbindelse med utredninger i tidlig fase i saken kom det også frem troverdig informasjon om hekkeplasser til rødlistede fuglearter i området. Departementet kan ikke se at det kommer frem nye opplysninger i klagen som ikke ble vurdert av NVE i konsesjonsvedtaket.

Konrad Bortne klager på vedtaket i e-post av 18.6.2015. Han mener hans tomt ved Blålidvann vil bli verdiløs dersom kraftledningen føres over denne. Bortne mener også at han har fått mangelfull informasjon under saksbehandlingsprosessen. Når det gjelder klagen på traseen, viser departementet til drøftelsen ovenfor. SFE Nett har opplyst at grunneier mottok varsel om oppstart av planarbeidet, i brev av 13.9.2013. Bortne har vært orientert om konsesjonssøknaden og har også uttalt seg i saken. Informasjon om prosjektet og prosessen har hele tiden vært tilgjengelig på NVEs nettsider. Departementet finner at grunneier har vært tilstrekkelig opplyst om saken.

Nytt traséalternativ over Blålid

Dagens 66 kV-ledning går om lag 150 meter fra nærmeste bygning ved Blålid. Ved behandlingen av konsesjonsgitt trasé i 2015 ble det vedtatt at ny 132 kV-ledning skulle gå i traseen for eksisterende 66 kV, og at denne måtte rives før ny kan bygges. For å unngå å rive eksisterende kraftledning mens bygging av ny ledning pågår, søkte SFE Nett om å bygge ny 132 kV-ledning tilnærmet parallelt med eksisterende 66 kV-ledning frem til Blålid. I etterkant av høringen av endringssøknaden, konkluderte SFE Nett også med at det ville være mest hensiktsmessig å ikke rive 66 kV-ledningen på strekningen mellom Bortne og Olsbø, men heller rive den eldre 22 kV-ledningen. I tilleggssøknad av 30.7.2018 søkte derfor SFE Nett om å beholde 66 kV Svelgen-Rugsund på strekningen mellom Bortne og Rugsund, for å nedgradere og drifte denne på 22 kV. NVE vurderer det som samfunnsøkonomisk lønnsomt å utnytte resterende levetid på 66 kV-ledningen mellom Bortne og Olsbø, for dermed å utsette reinvestering på samme ledningsstrek i 22 kV-nettet. Løsningen ble gitt konsesjon i NVEs vedtak av 29.10.2018.

Ved å bygge ny 132 kV-ledning på østsiden av dagens 66 kV-ledning, vil ny ledning komme noe nærmere bebyggelsen enn dagens kraftledning på strekningen med parallelføring. Ny ledning vil ha større dimensjoner og kreve et bredere ryddebelte enn den eksisterende 66 kV-ledningen, og ledningen vil derfor bli mer synlig fra bebyggelsen på Blålid. Departementet viser imidlertid til at både dagens situasjon og den fremtidige innebærer parallelføring av to ledninger over vannet. Etter departementets mening vil endringene etter noe tid trolig ikke oppleves som veldig ulikt fra dagens situasjon.

NVE har i tidligere vedtak vurdert at en riving av dagens 66 kV-ledning vil kunne ha en positiv virkning på området. Etter ny konsesjonsgitt løsning vil 66 kV-ledningen og 132 kV-ledningen gå parallelt fra Bortne til nord for Blålid. Den eksisterende 22 kV-ledningen går i dag et stykke vest for 66 kV-ledningen. Ved riving av eksisterende 22 kV-ledning vil man imidlertid unngå et inneklemt areal mellom ledningene på strekningen fra Bortnen til Blålid. 66 kV-ledningen vil bli litt mer synlig fra bebyggelsen ved Blålidvatna enn alternativet med en ny 22 kV-ledning ville ha vært. NVE mener at merkostnaden på om lag 10 MNOK for å bygge en ny 22 kV-ledning, ikke kan forsvares for denne lille forskjellen. Departementet er enig i det. NVE har i konsesjonen satt krav om at den eksisterende 22 kV-ledningen skal være revet og 66 kV-ledningen nedgradert til drift på 22 kV innen to år etter at 132 kV Ålfoten-Deknepollen er satt i drift.

Ekspropriasjon

Departementet legger til grunn at grunneierne ved Blålid også klager på samtykket til ekspropriasjon.

Departementet viser i den forbindelse til NVEs vurdering der det fremgår at en 132 kV kraftledning fra Ålfoten til Deknepollen nødvendig og samfunnsøkonomisk lønnsom. NVE mener ledningen er nødvendig for å bedre forsyningssikkerheten i området og for å legge til rette for ny produksjon. Departementet slutter seg til NVEs vurdering, og finner at grunnlaget for ekspropriasjon utvilsomt er tilstede, jf. oereigningslova § 2.

Departementet minner om at ekspropriasjonstillatelsen faller bort om det ikke begjæres skjønn innen ett år. Fristen løper fra dags dato.

SFE Nett har også bedt om samtykke til forhåndstiltredelse, jf. oereigningslova § 25. Departementet vil dersom tiltakshaver anmoder om det, ta stilling til spørsmålet om forhåndstiltredelse når skjønn eventuelt er begjært.

4. Konklusjon

Klagen fra Myklebust Grunneigarlag anses å ha falt bort ved endring av traseen mellom Ålfoten transformatorstasjon og Blålid, jf. NVEs planendringsvedtak av 29.10.2018.

Klagene fra grunneierne Konrad Bortne og Åsmund Bortne tas ikke til følge. NVEs vedtak av 15.6.2015 om ny 132 kV Ålfoten-Rugsundøy-Deknepollen og NVEs tillatelse til ny trasé ved Blålid, jf. NVEs vedtak 29.10.2018 opprettholdes.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Haug
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Bremanger kommune
Jostein Visnes
Norges vassdrags- og energidirektorat
SFE Nett AS
Vågsøy kommune

Adresseliste

Konrad Bortne

Marine Harvest Norway avd. Ålesund

Myklebust grunneigarlag

v/ leiar Asbjørn Myklebust

Åsmund Bortne